

IFLA WLIC 2025 i Kazakstan

I augusti deltog jag på IFLA's årliga konferens WLIC (World Library and Information Congress) i Kazakstans huvudstad Astana. Huvudstaden är relativt ny och till stor del byggd under de senaste 20 åren. Även konferenscentret var stort och modernt.

Det var ca 1600 deltagare, varav ca 450 från Kazakstan. Konferensen kändes ovanligt "internationell" och det var en väldigt öppen och positiv stämning mellan deltagarna. Flera av de kazakiska deltagarna jag talade med var väldigt glada för möjligheten till detta globala utbyte, men också möjligheten för dem att träffa varandra i anslutning till konferensen.

Satellitkonferens

Några dagar innan konferensen startade deltog jag i satellitmötet "Artificial Intelligence, Bibliographic Control and Legal Matters: Navigating New Horizons" på IT-universitetet i Astana. Det var en mycket intressant konferens som konkretiserade många av de snabba förändringar som påverkar bibliotekens arbete, t.ex. vad som händer när AI-genererat material hamnar i bibliotekens kataloger, eller hur metadata kan skapas automatiskt med AI. Vikten av att vara öppen för förändring och jobba med kompetensutveckling lyftes särskilt av flera talare. Vi fick också en rundvandring i det toppmoderna IT-universitetet där all undervisning är på engelska och de har många internationella studenter från Indien och Afrika.

Möten med IFLA-grupper

Jag deltog i det sista mötet med *Professional Council* innan de nyinvalda delegaterna tog vid. Det var fint att kunna ses en sista gång och göra en slutrapportering. Sammantaget har vi gjort många konkreta insatser, t.ex. jobbat fram en ny systemlösning för att skapa DOI i IFLA's repositorium och genomfört de två första rundorna av en ny utvärderingsprocess för sektioner och Special Interest Groups. Jag har genom arbetet lärt mig mycket om IFLA's inre arbete och fått många nya kontakter.

Jag kommer nu att ingå i sektionen *Acquisition and Collection Development* där jag kommer vara sekreterare. Vi hade ett uppstartsmöte för att spåna kring vad vi vill jobba med de närmaste två åren. Övergripande teman kommer bli *Samlingar under hot* (genom t.ex. censur och "book bans"), *AI och samlingar* samt *Inverkan av öppen vetenskap på bibliotekens arbete med samlingar*, som handlar om hur vi måste förändra arbetssätt och rutiner för att förenkla tillgängliggörande av öppet tillgängligt material.

IFLA har fått en ny president: Leslie Weir från Libraries and Archives Canada. Den tidigare presidenten har ägnat de senaste två åren till att återskapa förtroendet för IFLA efter olika skandaler för ett par år sedan. Jag tycker att hon har lyckats bra med att öka transparensen, ha en plan för långsiktig finansiell stabilitet och förbättrad kommunikation. Den nya presidentens valspråk är **Be bold!** – alltså att vi ska vara lite modigare och djärvare. Jag tror att det passar bra för IFLA just nu, att verkligen ta ett steg framåt och ta lite mer plats.

WLIC

Jag upplevde också själva konferensen som ovanligt bra – även om det också ingår ett visst mått av tur för att välja rätt presentationer i det omfattande programmet.

De flesta presentationer jag deltog i handlade om AI, metadata och copyright på olika sätt. Till exempel var det presentationer om hur bibliotek använder AI i katalogisering och klassificering, regler från olika delar av världen för hur AI får använda copyrightskyddat material för upplärning och hur man kan drabbas av "copyright anxiety" och "copyright chill" eftersom reglerna är så svåra att tolka. Dessa frågor är väldigt aktuella för oss på Uppsala UB och det var intressant att delta i en internationell diskussion om dessa frågor.

Det var också flera intressanta sessioner om samlingar, t.ex. om hur nationalbibliotek samlar in digitalt fött material och "oral history" från olika grupper och minoriteter.

Studiebesök

Jag hann också med ett studiebesök på Nursultans universitetsbibliotek, där man snabbt kunde konstatera att de är väldigt lika svenska universitetsbibliotek – de har Alma och all modern teknik, de är studentinriktade, jobbar med digitalisering och med att skapa ett nationellt repositorium. Det nybyggda campuset har en stor öppen hall i huvudbyggnaden som knyter ihop alla institutioner och biblioteket på ett bra sätt.

Till sist var det så klar också många trevliga återseenden med kollegor, god mat (bland annat deras traditionella favorit, hästkött) och spännande besök på det storslagna historiska muséet. Jag vill rikta ett stort tack till Svensk Biblioteksörening och till Uppsala universitetsbibliotek för de resestipendier som möjliggjorde resan.

Karin Byström
Uppsala UB